

(नगर विकास विभाग-२) १०० दिवस कार्यक्रमाची सद्यस्थिती - ३०-४-२०२५				
अ.क्र.	मुद्दा	कार्यवाही पूर्ण / अपूर्ण	पूर्ण असल्यास त्याबाबतची माहिती व शासन निर्णय / फोटो / इ. अभिलेख किंवा त्याची लिंक	अपूर्ण असल्यास सद्यस्थिती व कार्यवाही पूर्ण करण्याची कालमर्यादा
१	शहरांतील विकास कामांवरील गुंतवणुकीचा प्राधान्यक्रम ठरवून -शहर पायाभूत सुविधा गुंतवणूक प्राथमिकता आराखडा तयार करणे. सदर आराखड्यातील प्राधान्यक्रमानुसार शहरांना विविध योजनातून अर्थसहाय्य करणे तसेच आराखड्यास अनुसरून सध्याच्या योजनांमध्ये अनुरूप बदल करण्यात येतील.	पूर्ण	राज्यातील शहरांमध्ये आजपर्यंत हाती घेतलेल्या विविध विकास कामांमुळे प्रत्येक शहर पायाभूत सुविधांच्या बाबतीत विकासाच्या वेगवेगळ्या टप्प्यावर आहे . शहरातील सध्या विकसित झालेल्या पायाभूत सुविधा व भविष्यात निर्माण करावयाच्या सुविधा यांची गरज वेगवेगळी आहे. यास्तव हाती घेण्यात येणाऱ्या विविध पायाभूत सुविधांचा प्राधान्यक्रम निश्चित करून शहरांमध्ये नियोजनबद्ध पद्धतीने पायातभूत सुविधा विकसित करणे व त्यात सुसुत्रता आणण्याकरिता मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या शंभर दिवस नियोजन आराखड्यात शहरातील विकास कामांवरील गुंतवणुकीचा प्राधान्यक्रम ठरवून शहर पायाभूत सुविधा गुंतवणूक प्राथमिकता आराखडा तयार करण्याचे सुनिश्चित करण्यात आले आहे. या अनुषंगाने शहर पायाभूत सुविधा गुंतवणूक प्राथमिक आराखडा व शहरातील विकास कामांवरील गुंतवणूकीचा प्राधान्यक्रम निश्चित करण्यात आलेला असून त्याचे मार्गदर्शक तत्वे निश्चित करण्यात आली आहेत. यामुळे नागरिकांना पाणीपुरवठा, मलनिस्सारण, रस्ते, बगीचा इत्यादी नागरी सुविधा प्राधान्याने व अधिक नियोजनबद्ध पद्धतीने देता येतील. शासन निर्णय क्रमांक :-संकिर्ण-२०२५/प्र.क्र.१५/नवि-१६(ई-९३१९२७) दि.२३.०४.२०२५ https://gr.maharashtra.gov.in/Site/Upload/Government%२०Resolutions/Marathi/२०२५०४२३१८३२२५१०२५.pdf	-----
२	अमृत २.० अभियानांतर्गत उर्वरित रु.५,८०९ कोटी किंमतीच्या ६० प्रकल्पांना प्रशासकीय मंजूरी देऊन यंत्रणा निश्चित करणे.	कार्यवाही सुरू	-----	अमृत २.० अभियानांतर्गत उर्वरित ६० प्रकल्पांपैकी १६ प्रकल्पांना प्रशासकीय मंजूरी प्रदान करण्यात आली आहे व उर्वरित प्रकल्पांना मंजूरी देण्यासाठीची कार्यवाही प्राथम्याने करण्यात येत आहे.
३	अमृत २.०, SBM २.०, नगरोत्थान महाभियान इ. शासकीय योजनातून हाती घेतलेल्या प्रकल्पांतील नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या स्व-हिरस्यासाठी कर्ज पुरवठा करण्याकरिता (सुमारे रु. ७,००० कोटी) वित्तीय संस्थांची निवड करणे.	पूर्ण	हुडको या वित्तीय संस्थेची निवड करण्यात आली आहे (प्रत संलग्न).	-----
४	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधील बांधकामासाठी आदर्श निविदा पुस्तिका (Model Tender Documents) तयार करणे.	पूर्ण	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था विविध विकास कामांच्या अनुषंगाने निवदा प्रसिद्ध करीत असतात . सदर निविदा प्रक्रियेमध्ये सुसुत्रता आणण्याकरीता आदर्श निविदा पुस्तिका तयार करण्याची बाब मा .मुख्यमंत्री महोदयांच्या १०० दिवस कार्यक्रम आराखड्यात सुनिश्चित करण्यात आली आहे . सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या बी-१ व बी-२ निविदा पुस्तिका या स्थायी स्वरूपाच्या असल्यामुळे सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थाना सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या निविदा पुस्तिकांचा वापर करण्याचे सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना सूचना देण्यात आल्या आहेत . यामुळे सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निविदा प्रक्रियेमध्ये एकवाक्यता , सुसुत्रता व पारदर्शकता येणार असून यामुळे नागरिकांना करिता दर्जेदार सुविधा निर्माण करता येणार आहेत . शासन निर्णय क्रमांक :-संकिर्ण-२०२५/प्र.क्र.१६/नवि-१६(ई-९३१९४७) दि.२९.०४.२०२५ https://gr.maharashtra.gov.in/Site/Upload/Government%२०Resolutions/Marathi/२०२५०४२९१६२८२६७५२५.pdf	-----
५	नगरपरिषद व नगरपंचायत यांच्या प्रशासकीय इमारतीचे “Type Plan” तयार करणे.	कार्यवाही सुरू	-----	मुख्य वास्तुशास्त्रज्ञ, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मुंबई यांच्या स्तरावर कार्यवाही सुरू आहे, तदनंतर सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय यांची मान्यता घेऊन शासन मान्यतेस्तव प्रस्ताव सादर करण्यात येईल कालमर्यादा-१० दिवस

(नगर विकास विभाग-२) १०० दिवस कार्यक्रमाची सद्यस्थिती - ३०-४-२०२५				
अ.क्र.	मुद्दा	कार्यवाही पूर्ण / अपूर्ण	पूर्ण असल्यास त्याबाबतची माहिती व शासन निर्णय / फोटो / इ. अभिलेख किंवा त्याची लिंक	अपूर्ण असल्यास सद्यस्थिती व कार्यवाही पूर्ण करण्याची कालमर्यादा
६	मनपा / नपा क्षेत्रात सद्या प्रगतीपथावर असलेल्या मुलभूत सोई सुविधांच्या विकास कामांना पर्याप्त तरतूद उपलब्ध करून देऊन त्यांचे सनियंत्रण करणे.	पूर्ण	सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात अर्थसंकल्पीय तरतूद तसेच आवश्यकतेनुसार पुरवणी मागणी याद्वारे निधी उपलब्धता करण्यात येणार आहे. यामुळे मुलभूत सोयी सुविधांची कामे लवकर पूर्ण होऊन नागरिकांना सदर सुविधा उपलब्ध होतील.	-----
७	शहरातील पाणीपुरवठा व मलनिस्सारण सुविधेतील तफावत दूर करण्याचा कृति आराखडा तयार करणे.	पूर्ण	राज्यातील शहरांमध्ये आजपर्यंत हाती घेतलेल्या विविध विकास कामांमुळे प्रत्येक शहर पायाभूत सुविधांच्या बाबतीत विकासाच्या वेगवेगळ्या टप्प्यावर आहे. शहरातील सध्या विकसित झालेल्या पायाभूत सुविधा व भविष्यात निर्माण करावयाच्या सुविधांची गरज वेगवेगळी आहे. यास्तव हाती घेण्यात येणाऱ्या विविध पायाभूत सुविधांचा प्राधान्यक्रम निश्चित करून शहरांमध्ये नियोजनबद्ध पद्धतीने पायात सुविधा विकसित करणे व त्यात सुसुत्रता आणण्याकरिता मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या शंभर दिवस नियोजन शहरातील पाणीपुरवठा व मलनिस्सारण सुविधेतील तफावत दूर करण्याचा कृति आराखडा तयार करण्याचे सुनिश्चित करण्यात आले आहे. या अनुषंगाने शहर पायाभूत सुविधा गुंतवणूक प्राथमिक आराखडा व शहरातील विकास कामावरील गुंतवणूकीचा प्राधान्यक्रम व शहरातील पाणीपुरवठा व मलनिस्सारण सुविधेतील तफावत दूर करण्याचा कृति आराखडा व मार्गदर्शक तत्वे निश्चित करण्यात आली आहेत. यामुळे नागरिकांना पाणीपुरवठा, मलनिःसारण या नागरी सुविधा प्राधान्याने व अधिक नियोजनबद्ध पद्धतीने देता येतील. शासन निर्णय क्रमांक :- संकिर्ण-२०२५/प्र.क्र.१५/नवि-१६(ई-९३१९२७) दि.२३.०४.२०२५ https://gr.maharashtra.gov.in/Site/Upload/Government%२०Resolutions/Marathi/२०२५०४२३१८३२२५१०२५.pdf	-----
८	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या वीज देयकात बचत करण्यासाठी त्यांना सौर ऊर्जा प्रकल्प उभारण्यासाठी अर्थसहाय्य करण्याबाबत धोरण निश्चिती करणे.	पूर्ण	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांचा पाणीपुरवठा योजना, मलजल प्रक्रिया केंद्र, घनकचरा प्रकल्प, पथदिवे, प्रशासकिय इमारती इत्यादी करीता मोठ्या प्रमाणात वीज वापर होत असून सदर प्रकल्पाच्या वीज देयकाचा भार नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांवर येतो. हा वीज भार कमी करण्यासाठी मा. मुख्यमंत्री महोदयांच्या १०० दिवस नियोजन आराखड्यात नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या वीज देयकात बचत करण्यासाठी त्यांना सौर ऊर्जा प्रकल्प उभारण्यासाठी अर्थसहाय्य करण्याबाबत धोरण निश्चित करण्याचे ठरले आहे. या अनुषंगाने नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना सौर ऊर्जा प्रकल्प मंजूर करण्याचे धोरण निश्चित करण्यात आले असून आता नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना नगर विकास विभागाच्या महानगरपालिका क्षेत्रात मुलभूत सोई सुविधांचा विकास व राज्यातील नगरपरिषदांना वैशिष्ट्यपूर्ण या योजने अंतर्गत वीजदेयकात बचत करण्यासाठी सौर ऊर्जा प्रकल्प उभारता येणार आहेत. यामुळे नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या खर्चात बचत होऊन त्यांना नागरीकांना अधिक सोयी सुविधा देणे शक्य होणार आहे. शासन निर्णय क्रमांक:- संकिर्ण-२०२५/प्र.क्र.१९/नवि-१६(ई-९३१९६४) दि.२९.०४.२०२५ https://gr.maharashtra.gov.in/Site/Upload/Government%२०Resolutions/Marathi/२०२५०४२९१६३०३७२४२५.pdf	-----
९	मनपा / नपा (अ वर्ग) क्षेत्रातील मालमत्तांचे मुद्रिकरण (Asset Monetisation) करण्याकरिता राज्य स्तरावर सल्लागार संस्थेची नेमणूक करणे व मुद्रिकरणक्षम मालमत्तांची निवड करणे,	कार्यवाही सुरू	-----	महानगरपालिका/ नगरपालिका (अ वर्ग) क्षेत्रातील मालमत्तांचे मुद्रिकरण करण्याकरिता राज्य स्तरावर सल्लागार संस्थेची नेमणूक करणे करिता RFP upload करण्यात आली आहे. सदर RFP ची दि. २५.०४.२०२५ ही शेवटची तारीख होती. याबाबत दिनांक २८.०४.२०२५ रोजी विविध संस्थांचे सादरीकरण आयोजित करण्यात आलेले आहे. सादरीकरणानंतर यापैकी एका संस्थेची नेमणूक करण्यात येईल. सदर प्रक्रिया पूर्ण होण्यासाठी सादरीकरणानंतर किमान सात दिवसांचा कालावधी लागेल. तसेच, या संदर्भात प्राथमिक स्तरावर नाशिक महापालिकेच्या काही मालमत्तांची निवड करण्यात आली आहे.

(नगर विकास विभाग-२) १०० दिवस कार्यक्रमाची सद्यस्थिती - ३०-४-२०२५				
अ.क्र.	मुद्दा	कार्यवाही पूर्ण / अपूर्ण	पूर्ण असल्यास त्याबाबतची माहिती व शासन निर्णय / फोटो / इ. अभिलेख किंवा त्याची लिंक	अपूर्ण असल्यास सद्यस्थिती व कार्यवाही पूर्ण करण्याची कालमर्यादा
१०	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या विविध पायाभूत सुविधा सार्वजनिक खाजगी भागीदारीतून उभारण्याचे धोरण तयार करणे.	कार्यवाही सुरू	-----	सदर प्रस्ताव मा. मंत्रीमंडळासमोर पुढील ३० दिवसांमध्ये सादर करण्यात येईल.
११	नगर परिषद व नगर पंचायतींच्या मालकीच्या मालमत्ता आणि व्यावसायिक संकुलांचे / गाळे भाडेपट्ट्याने देण्याचे धोरण सुधारित करणे.	पूर्ण	महानगरपालिका मालमत्ता हस्तांतरण नियमावलीच्या धर्तीवर महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती आणि औद्योगिक नगरी (स्थावर मालमत्तेचे हस्तांतरण) (सुधारणा) नियम, २०२५ यास दि.१५ एप्रिल २०२५ रोजी झालेल्या मंत्रीमंडळाच्या बैठकीत मान्यता देण्यात आली आहे (कार्यवृत्ताची प्रत सोबत जोडली आहे) यामुळे राज्यातील सर्व नागरी स्थानिक संस्थांत मालमत्ता भाडेपट्ट्याने देणे , हस्तांतरण करणे या विषयाबाबत नियमांमध्ये एकवाक्यता येईल.	-----
१२	शहरातील सांडपाण्यावर प्रक्रिया करून त्याच्या पुनर्वापराचे धोरण ठरविणे.	कार्यवाही सुरू	-----	सदर प्रस्ताव मा. मंत्रीमंडळासमोर पुढील १५ दिवसांमध्ये सादर करण्यात येईल.
१३	प्रक्रिया केलेल्या पाण्याच्या पुनर्वापराच्या धोरणाची अंमलबजावणी करणे व सर्व संबंधित विभागांमध्ये समन्वय साधण्यासाठी तसेच पाणीपुरवठा, मलनिःसारण इ. प्रकल्पांसाठी जागा उपलब्ध करून देणे व आवश्यक परवानग्या मिळविणे याकरिता मा. मुख्य सचिवांच्या अध्यक्षतेखाली राज्य स्तरीय सुकाणू समिती गठीत करणे (नगर विकास, महसूल, वित्त, नियोजन, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, उद्योग, ऊर्जा, जलसंपदा, कृषी, पर्यावरण आणि पाणीपुरवठा व स्वच्छता, संबंधित केंद्रीय संस्था इ.).	कार्यवाही सुरू	-----	
१४	मध्यम व छोट्या शहरांमध्ये शासकीय जमिनीवरील अतिक्रमण नियमित करणे अथवा सदर जमिनी भाडेपट्ट्याने देऊन नियोजित शहर विकासास चालना देणे व त्यायोगे नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना प्राप्त होणाऱ्या विकास निधीद्वारे व मालमत्ता कराद्वारे त्यांचे उत्पन्न वाढविण्याच्या अनुषंगाने धोरण बनविणे.	कार्यवाही सुरू	-----	सदर विषयाबाबत दि.०२.०४.२०२५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये प्रधान सचिव (नवि-२) यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत समितीने केलेल्या शिफारशीनुसार राज्यातील सर्व स्थानिक स्वराज्य संस्थांना त्यांच्या परिक्षेत्रात असलेल्या त्यांच्या स्वतः च्या जमिनीकरीता महसूल विभाग व नगर विकास विभागाच्या धोरणानुसार, तसेच इतर विभागांच्या जमिनीकरीता त्या-त्या विभागाच्या धोरणानुसार तातडीने कार्यवाही करून शासकीय जमिन अतिक्रमणमुक्त करणे आवश्यक आहे. या अनुषंगाने कार्यवाही करण्याकरीता सर्व संबंधितांना सूचना देण्यासाठी प्रस्ताव मा.उपमुख्यमंत्री यांच्या मान्यतेस्तव सादर करण्यात आला आहे. (Electronic No :- १०५३७६१)
१५	महानगरपालिकांमधील विविध पदांसाठी सामाईक सेवा प्रवेश नियम करणे. (अग्निशमन सेवा संवर्ग)	कार्यवाही सुरू	-----	सेवाप्रवेश नियम शासन मान्यतेसाठी सादर. (Electronic No :- १०६३५७२)
	महानगरपालिकांमधील विविध पदांसाठी सामाईक सेवा प्रवेश नियम करणे. (महानगरपालिका संवर्ग सेवाप्रवेश नियम)			प्रस्ताव शासनास सादर.
१६	महानगरपालिकांमधील अधिकारी / कर्मचाऱ्यांच्या बदल्यांचे धोरण ठरविणे.	कार्यवाही सुरू	-----	प्रस्ताव शासनास सादर. (Electronic No :- १०९९९८२)
१७	"ड" वर्ग दर्जाच्या १४ महानगरपालिकांमधील "आयुक्त" पदावर आणि अ, ब व क वर्ग दर्जाच्या महानगरपालिकेतील "सह आयुक्त" पदावर महाराष्ट्र शहरी प्रशासकीय सेवेतील सह आयुक्त (गट-अ) दर्जाच्या वरिष्ठ अधिकाऱ्याची नियुक्ती करणे.	कार्यवाही सुरू	-----	मा. मुख्यसचिव यांजकडून धारीका अभिप्रायासाठी विभागास प्राप्त झाले आहे.
१८	महाराष्ट्र शहरी प्रशासकीय सेवेतील सह आयुक्त, उप आयुक्त, सहायक आयुक्त गट-अ / गट-ब या पदांतील पदोन्नती कोट्यातील रिक्त पदे भरणे.	कार्यवाही सुरू	-----	सह आयुक्त पदावरील पदोन्नतीचा प्रस्ताव शासन मान्यतेस्तव सादर. (Electronic No :- १०९३६६१)

(नगर विकास विभाग-२) १०० दिवस कार्यक्रमाची सद्यस्थिती - ३०-४-२०२५				
अ.क्र.	मुद्दा	कार्यवाही पूर्ण / अपूर्ण	पूर्ण असल्यास त्याबाबतची माहिती व शासन निर्णय / फोटो / इ. अभिलेख किंवा त्याची लिंक	अपूर्ण असल्यास सद्यस्थिती व कार्यवाही पूर्ण करण्याची कालमर्यादा
	सहायक आयुक्त , गट-अ पदोन्नती		एमसीओ-२०२४/प्र.क्र.१२२/नवि-१४ दि.२०.०३.२०२५ रोजी आदेश निर्गमित करण्यात आलेले आहेत. (प्रत संलग्न)	-----
१९	सेवा हक्क अधिनियमांतर्गत सर्व नागरी सेवा १००% ऑनलाईन प्रणालीद्वारे उपलब्ध करून देणे व त्या आपले सरकार पोर्टलशी संलग्न करणे, तसेच ऑनलाईन तक्रारींचे निवारण करण्याकरिता सदर सेवा देणाऱ्या महा-युएलबी प्रणालीचे बळकटीकरण करण्याचा प्रकल्प हाती घेणे.	पूर्ण	सेवा हक्क अधिनियमांतर्गत अधिसूचित एकूण ७० सेवांपैकी ५६ सेवा ऑनलाईन प्रणालीद्वारे उपलब्ध असून उर्वरित १४ सेवांपैकी २ सेवा नवि-१ कडून ऑनलाईन प्रणालीद्वारे विकसित करण्यात आल्या आहेत. उर्वरित १२ सेवा ऑनलाईन प्रणालीवर उपलब्ध करून देण्यासाठी व त्यांचे आपले सरकार पोर्टलशी इंटीग्रेशन करून देणेबाबत महा-आयटीस दि.२०.०२.२०२५ च्या पत्रान्वये कळविण्यात आले आहे. सदर सेवा IWBIP प्रकल्पांतर्गत ऑनलाईन विकसित करण्यात येणार आहेत. सदर प्रकल्पाच्या सेवा पुरवठादाराचे प्रकल्पांतर्गतचे जुने देयक रु. ७.६५ कोटी नगर परिषद प्रशासन संचालनालयाकडून महा-आयटीस दिनांक २३ डिसेंबर, २०२४ रोजीच अदा करण्यात आलेले आहे. (नगर परिषद प्रशासन संचालनालयाचे दिनांक २३ डिसेंबर, २०२४ चे पत्र सोबत जोडले आहे.) तथापि सदर देयक महा-आटीकडून सेवा पुरवठादारास अद्याप अदा करण्यात आलेले नाही. त्यामुळे सेवा ऑनलाईन विकसित करण्याकरिता अडचण निर्माण होत आहे. सदर देयक महा-आयटीकडून अदा करण्यात आल्यानंतरही सदर सेवा ऑनलाईन विकसित करावयास साधारणपणे तीन महिन्यांचा कालावधी लागण्याची शक्यता आहे. सबब, उपरोक्त विषयास पूर्णत्वास येण्यास पुढील काही कालावधी लागणार आहे. सदर विषय या विभागाच्या यादीतून वगळण्याबाबत मा. मुख्यमंत्री महोदय यांना प्रस्ताव सादर करण्यात आला आहे..	-----
२०	सर्व नगरपरिषदांमधील मालमत्तांचे GIS प्रणाली आधारित कर निर्धारण करणे तसेच शहरातील पायाभूत सुविधा विकास कामांचे GIS प्रणाली आधारित Real Time संनिर्घण करण्याचा प्रकल्प (Maha Urban Project Observatory) हाती घेणे.	पूर्ण	MRSAC या संस्थेने व वित्त विभागाने उपस्थित केलेल्या मुद्यांच्या अनुषांगाने स्पष्टीकरणासह Maha Urban Observatory Project दि. २३ एप्रिल, २०२५ रोजी मा. मुख्य सचिव महोदयांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चाधिकार समिती (HPC) समोर सादर करण्यात आला. सदर बैठकीचे इतिवृत्त या विभागास प्राप्त झाल्यानंतर त्यानुसार पुढील कार्यवाही करण्यात येत आहे.	-----
२१	सर्व महानगरपालिका व अ वर्ग नगरपरिषदांमध्ये ई-ऑफिस प्रणाली लागू करणे.	पूर्ण	सर्व अ वर्ग नगरपरिषदांमध्ये ई-ऑफिस प्रणाली सुरू करण्यात आली आहे. तसेच एकूण १४ महानगर पालिकांमध्ये ई-ऑफिस प्रणाली सुरू करण्याची कार्यवाही पूर्ण करण्यात आली असून उर्वरित महानगरपालिकांमध्ये कार्यवाही प्रगती पथावर आहे. १५ मे, २०२५ पर्यंत उर्वरीत महानगरपालिकांमध्ये ई-ऑफिस प्रणाली सुरू करण्याचे नियोजन आहे.	-----
२२	नपा/ नप क्षेत्रातील थकीत मालमत्ता कर व त्यावरील शास्ती अंशतः माफ करून कर वसूल करण्यासाठी अभय योजना लागू करणे व त्याकरिता नगर परिषद कायद्यात बदल करणे.	पूर्ण	कर वसूलीसाठी अभय योजना राबविण्यास मा.मंत्रिमंडळाची दि.१५.०४.२०२५ रोजीच्या बैठकीत मान्यता प्राप्त झाली आहे. कार्यवाही पूर्ण.	-----
२३	१५ व्या वित्त आयोगाच्या तसेच ५ व्या राज्य वित्त आयोगाच्या शिफारशीनुसार व्यवसाय कर राज्य शासनाकडून (राज्य कर विभागाकडून) नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडे हस्तांतरित करणे व त्यानुरूप कायद्यात आवश्यक सुधारणा करणे.	पूर्ण	सदर विषयाबाबत अभ्यास करण्यासाठी वित्त विभागाकडून अप्पर आयुक्त, जीएसटी यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात आली आहे. वित्त विभाग शासन निर्णय क्र. व्यक्र-२०२५ / प्र.क्र.११/ कराधान-३ दि. २८ एप्रिल, २०२५ https://gr.maharashtra.gov.in/Site/Upload/Government%२०Resolutions/Marathi/२०२५०४२८१५३९०४७६०५.pdf सदर विषयावर वित्त विभागाकडून कार्यवाही करण्यात येत असल्याने विभागाची कार्यवाही पूर्ण.	-----
२४	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था क्षेत्रातून शासनाकडे जमा होणारे विविध कर व त्याचा शासनाच्या एकत्रित निधीतून नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना परतावा देण्याएवजी ते कर थेट नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या खाती जमा करणेबाबत विविध विभागाने आवश्यक कायदेशीर बदल करणे (उदा. मुद्रांक शुल्क, NA कर, इ.).	पूर्ण	वित्त विभागाने व्यवसाय कर वगळता इतर करांबाबतचा प्रस्ताव अमान्य केला आहे.	-----

(नगर विकास विभाग-२) १०० दिवस कार्यक्रमाची सद्यस्थिती - ३०-४-२०२५				
अ.क्र.	मुद्दा	कार्यवाही पूर्ण / अपूर्ण	पूर्ण असल्यास त्याबाबतची माहिती व शासन निर्णय / फोटो / इ. अभिलेख किंवा त्याची लिंक	अपूर्ण असल्यास सद्यस्थिती व कार्यवाही पूर्ण करण्याची कालमर्यादा
२५	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांची मुद्रांक शुल्क (Stamp Duty) थकबाकी अदा करणे (मनपा- रु.३,३७७ कोटी. व नपा- रु. ६०० कोटी)	पूर्ण	महानगरपालिका मुद्रांक शुल्कासाठी रु. ५०० कोटी व नगरपालिका मुद्रांक शुल्कासाठी रु. १०० कोटी असा एकूण ६०० कोटी अतिरिक्त निधी मार्च २०२५ मध्ये संबंधितांना वितरीत करण्यात आला आहे. उर्वरित निधीची तरतूद सन २०२५-२६ च्या अर्थसंकल्पात करण्यात आली आहे.	-----
२६	नव्याने स्थापन होणाऱ्या महानगरपालिकांना वस्तू व सेवा कर (GST) अनुदान अदा करण्यात येत नाही, त्याबाबत धोरणात्मक निर्णय घेऊन नवीन महानगरपालिकांना वस्तू व सेवा कर (GST) अनुदान देण्याबाबत धोरणात्मक निर्णय घेणे.	पूर्ण	नव्याने निर्मित महानगरपालिकांना वस्तू व सेवा कर अनुदान सुरु करण्याबाबतचा मंत्रिमंडळ प्रस्ताव अभिप्रायार्थ वित्त विभागास सादर करण्यात आला होता. त्यावर “नगर विकास विभागाने उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांची वित्त विभागाने नोंद घेतलेली असून, त्या संदर्भात वित्त विभागाकडून उचित कार्यवाही करण्यात येईल” असे वित्त विभागाने अभिप्राय दिले. त्या अनुषंगाने सदर विषयावर वित्त विभागाकडून कार्यवाही करण्यात येत असल्याने सदर विषय या विभागाच्या यादीतून वगळून वित्त विभागाच्या नावे दर्शविण्याबाबत मा. मुख्यमंत्री महोदय यांना प्रस्ताव सादर करण्यात आला आहे.	-----
२७	लातूर व परभणी यांना अत्यल्प वस्तू व सेवा कर (GST) अनुदान असल्यामुळे त्यांचा आस्थापना खर्च व विकास कामांवरील खर्च विचारात घेऊन त्यात उचित सुधारणा करण्याचा धोरणात्मक निर्णय घेणे.	कार्यवाही सुरु	-----	वस्तू व सेवा कर अनुदान अत्यल्प असलेल्या लातूर व परभणी महानगरपालिकांना यापूर्वी दिले गेलेले सहाय्यक अनुदान नैसर्गिक वाढीसह अव्यहातपणे पुढे चालू ठेवण्याचा पर्याय उपलब्ध करून देण्याचा मंत्रिमंडळ प्रस्ताव वित्त विभागास अभिप्रायार्थ सादर करण्यात आला होता. त्यावर “ भविष्यात इतर महानगरपालिकांकडूनही अशी मागणी येण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. सबब, नगर विकास विभागाने फेर प्रस्ताव सादर करावा “ असे वित्त विभागाने निर्देश दिले आहेत. त्यानुसार वित्त विभागास प्रस्ताव फेर सादर करण्यात आला आहे.
२८	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था क्षेत्रातील मालमत्तांचे फेर सर्वेक्षण व पुनर्मूल्यांकन करण्याची मोहीम हाती घेणे.	पूर्ण	आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, नवी मुंबई यांचे दि.११ फेब्रुवारी, २०२५ रोजीचे पत्रान्वये राज्यातील सर्व महानगरपालिका / नगरपरिषदा/ नगरपंचायती यांना नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील मालमत्तांचे फेर सर्वेक्षण व पुनर्मूल्यांकन करण्याची मोहीम हाती घेण्याबाबत कळविण्यात आले आहे. या पत्रानुसार नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील मालमत्तांचे फेर सर्वेक्षण व पुनर्मूल्यांकन करण्याची मोहीम हाती घेण्यात आली आहे. या मोहीमेच्या अनुषंगाने खालील माहिती देण्यात येत आहे :- अ) सन २०२४-२५ मध्ये एकूण ८० नगरपालिका व नगरपंचायतींची आणि ७ महानगरपालिकांची पुनर्मूल्यांकनाची बाब due नाही. ब) २८९ नगरपरिषदा व नगरपंचायतींमध्ये २०२४-२०२५ या आर्थिक वर्षानंतर मालमत्ता कर फेर आकारणीच्या कामास सुरुवात होणार आहे. क) २८ नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये राज्य शासनाने पुनर्मूल्यांकन प्रक्रियेस स्थगिती दिली आहे . त्यापैकी १३ नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी स्थगिती उठविणेसाठी शासनास प्रस्ताव सादर केले आहेत.	-----
२९	मालमत्ता कर भांडवली मूल्याधारित लागू करणे.	पूर्ण	कायाद्यातील मूळ तरतूदीप्रमाणे कार्यवाही करावी	-----
एकूण		एकूण संख्या-२९	एकूण पूर्ण कामांची संख्या - १७	एकूण अपूर्ण कामांची संख्या - १२

शहरातील विकास कामावरील गुंतवणुकीचा प्राधान्यक्रम ठरवून शहर पायाभूत सुविधा गुंतवणूक प्राथमिकता आराखडा तसेच पाणीपुरवठा व मलनिःस्सारण सुविधेतील तफावत दुर करण्याचा कृती आराखडा तयार करणेबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक:-संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.१५/नवि-१६ (ई-९३९९२७)

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक :- २३ एप्रिल, २०२५

संदर्भ:-

- १) नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:- अमृत-२०२२/प्र.क्र.१४१/नवि-३३ दि. १४ जुलै, २०२२
- २) नगर विकास विभाग शासन निर्णय क्रमांक:- नगरो २०२३/प्र.क्र.३८९/नवि-३३ दि.२२ फेब्रुवारी, २०२४.
- ३) नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:- स्वमअ-२०२२/प्र.क्र.७३/नवि ३४ दि. १५ जुलै, २०२२
- ४) नगर विकास विभाग शासन निर्णय क्रमांक:- अशस १४०७/३६०/प्र.क्र.२१९/नवि-२० दि. ३१ ऑगस्ट, २००९.
- ५) नगर विकास विभाग शासन निर्णय क्रमांक:- अशसे-२०२३/प्र.क्र.८८/नवि-०४ दि. १५ मार्च, २०२४
- ६) नगर विकास विभाग शासन निर्णय क्रमांक:- अशसे-२०२३/प्र.क्र.८८/नवि-०४ दि. १५ मार्च, २०२४
- ७) नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:- धोरण-२०१७/प्र.क्र.१७१/नवि-१६, दि. १७ नोव्हेंबर, २०१७ दि. ३० सप्टेंबर, २०२०
- ८) नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:- धोरण-२०१७/प्र.क्र.९६/नवि-१६, दि.१२ डिसेंबर, २०१७, दि. ३० सप्टेंबर, २०२० दि. २४ एप्रिल, २०२३.
- ९) नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:-संकीर्ण-२०१५/प्र.क्र. ९०/नवि-१६ दि. १० जून, २०१६.
- १०) नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:-संकीर्ण-२०१२/प्र.क्र. २४/नवि-१६ दि. २७ जून, २०१२.
- ११) नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:-संकीर्ण-२०१२/प्र.क्र. २७/नवि-१६ दि. २७ जून, २०१२

प्रस्तावना:-

राज्यातील शहरांमध्ये पायाभूत सुविधा विकासाची कामे केंद्र योजना, राज्य योजना, जिल्हा योजना तसेच नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या स्वनिधीतून हाती घेण्यात येतात. प्रत्येक शहरातील सध्या विकसित झालेल्या पायाभूत सुविधा व भविष्यात निर्माण करावयाच्या सुविधांची गरज वेगवेगळी आहे. यास्तव राज्याच्या अर्थसहाय्याने हाती घेण्यात येणाऱ्या विविध पायाभूत सुविधांचा प्राधान्यक्रम निश्चित करून शहरांमध्ये नियोजनबद्ध पद्धतीने पायाभूत सुविधा विकसित करणे व त्यात सुसुत्रता आणण्याकरिता मा.मुख्यमंत्री महोदयांच्या १०० दिवस नियोजन आराखड्यात शहरातील विकास कामावरील गुंतवणुकीचा प्राधान्यक्रम ठरवून शहर पायाभूत सुविधा गुंतवणूक प्राथमिकता आराखडा तयार करण्याचे सुनिश्चित करण्यात आले आहे.

या अनुषंगाने शासनाच्या निधीतून मंजूर करण्यात येत असलेल्या कामांच्या अनुषंगाने शहरातील विकास कामावरील गुंतवणुकीचा प्राधान्यक्रम ठरवून शहर पायाभूत सुविधा गुंतवणूक

शासन निर्णय क्रमांक:- संकिर्ण-२०२५/प्र.क.१५/नवि-१६ (ई-१३१९२७), दिनांक २३ एप्रिल, २०२५

प्राथमिकता आराखडा तसेच पाणीपुरवठा व मलनिःस्सारण सुविधेतील तफावत दुर करण्याचा कृती आराखडा तयार करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यातील महानगरपालिका तसेच नगरपरिषद व नगरपंचायतींना विविध पायाभूत सुविधा विकसित करण्यासाठी केंद्र योजना, राज्य योजना, जिल्हा योजना तसेच नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या स्वनिधीतून अनुज्ञेय असलेल्या कामांकरीता शहर पायाभूत सुविधा गुंतवणूक प्राथमिकता आराखडा व शहरातील विकास कामांवरील गुंतवणुकीचा प्राधान्यक्रम पुढील प्रमाणे ५ गटामध्ये प्रस्तावित करण्यात येत आहे-

अ.क्र.	विकास आराखड्यातील पायाभूत सुविधा
१	पाणीपुरवठा योजना
२	मलनिःस्सारण व अनुषंगिक कामे
३	घनकचरा व्यवस्थापनाचे भोडवली प्रकल्प/ सार्वजनिक शौचालय/स्वच्छतागृह इ.
४	रस्ते
५	प्रशासकीय इमारत, सौर ऊर्जा प्रकल्प, उद्यान/ हरित पट्टे, जलस्रोतांचे संवर्धन व पुनर्जीवन, क्रिडांगणे, पथदिवे, स्मशानभूमी, अग्नीशमन केंद्र, मनपा/नपा शाळा व दवाखाने भौतिक सुविधा, आठवडी बाजार, व्यापारी संकुल, बहुपयोगी सभागृह, नाट्यगृह, इ. विकास आराखड्यातील इतर सार्वजनिक सोयी सुविधा विकसित करणे

०२. नगर विकास विभागाच्या विविध योजनांमधून विविध पायाभूत विकास कामांसाठी निधी मंजूर केला जातो. त्याप्रमाणे मूळ शासन निर्णयान्वये अनुज्ञेय असलेली सर्व कामे त्या-त्या शासन निर्णयात अनुज्ञेय राहतील परंतु कामाचा प्राधान्य क्रम उपरोक्त प्रमाणे राहिल.

०३. पाणीपुरवठा व मलनिःस्सारण सुविधेतील तफावत दुर करण्याच्या कृती आराखड्याबाबत. :-

सद्यस्थितीत राज्यातील २१७ नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये १३५ LPCD नुसार पाणीपुरवठा करण्यात येत आहे. उर्वरित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये १३५ LPCD नुसार पाणीपुरवठा करण्यासाठी केंद्र पुरस्कृत अमृत २.० अभियान, नगरोत्थान महाभियान व इतर देय योजनांमधून पुढील पाच वर्षांमध्ये सदर क्षमता निर्माण करण्यात येईल. तसेच सद्यस्थितीत राज्यातील १०२ नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये मलनिःस्सारण प्रकल्प कार्यान्वित आहेत. उर्वरित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये केंद्र पुरस्कृत अमृत २.० अभियान, नगरोत्थान महाभियान, जागतिक बँकेच्या प्रस्तावित महाराष्ट्र नागरी पाणीपुरवठा पुनर्वापर कार्यक्रम (MUWREP) व इतर देय योजनांमधून पुढील पाच वर्षांमध्ये मलजल प्रक्रियेची क्षमता निर्माण करण्याचे विचाराधीन आहे.

०४. गुंतवणूक प्राथमिकता आराखडा व शहरातील विकास कामावरील गुंतवणुकीचा प्राधान्यक्रमाच्या अनुषंगाने नगर विकास विभागाच्या निधीतून हाती घेण्यात येत असलेल्या प्रकल्पांसाठी पुढीलप्रमाणे सर्वसाधारण मार्गदर्शक तत्वे विहित करण्यात येत आहेत-

- i. केंद्र पुरस्कृत योजने अंतर्गत हाती घेण्यात येणारे प्रकल्प हे केंद्र पुरस्कृत योजनांच्या मार्गदर्शक तत्वाप्रमाणेच घेण्यात येतील.
- ii. प्रथम पाणीपुरवठा योजनांस मंजूरी देण्यात येईल.
- iii. पाणीपुरवठा योजना पूर्ण होऊन कार्यन्वित झाल्यानंतर मलनिःस्सारण प्रकल्प व अनुषंगिक कामे मंजूर करण्यात येतील.
- iv. पाणी पुरवठा तसेच मलनिःस्सारण प्रकल्प व अनुषंगिक कामे प्रत्यक्ष कार्यन्वयित होऊन १० वर्ष झाल्यानंतर ४ वर्ग महानगरपालिका व सर्व नगरपरिषद व नगरपंचायत सदर प्रकल्पाच्या विस्तारीकरणाकरीता नगरोत्थान महाभियानाच्या धर्तीवर प्रकल्पाधारित स्वरूपात महानगरपालिका क्षेत्रात मुलभूत सोई सुविधांचा विकास व वैशिष्ट्यपूर्ण योजनेतून अनुज्ञेय असतील.
- v. घनकचरा व्यवस्थापनाकरीता स्वच्छ भारत मिशन अंतर्गत मंजूर असलेल्या प्रकल्पा व्यतिरिक्त अधिकची भांडवली गुंतवणुक (प्रकल्पातील मत्ता निर्मिती होणारी कामे) महानगरपालिका क्षेत्रात मुलभूत सोई सुविधांचा विकास व वैशिष्ट्यपूर्ण योजनेतून अनुज्ञेय असतील.
- vi. पाणी पुरवठा तसेच मलनिःस्सारण प्रकल्प व अनुषंगिक कामे पूर्ण झालेल्या नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना रस्ते प्रकल्प अनुज्ञेय असतील.
- vii. शहरांना सदर प्राधान्य क्रमानुसारच कामे मंजूर केली जातील आणि गुंतवणूक प्राथमिकता आराखड्यातील प्राधान्यक्रमातील पायाभूत सुविधा शहराच्या एकूण आवश्यकतेच्या ७५ टक्के उपलब्ध असल्याचे जिल्हाधिकारी यांनी प्रमाणित केल्यानंतर प्राधान्यक्रमातील पुढील काम नगर विकास विभागाच्या विविध योजनेतर्गत तसेच स्वनिधीतून नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेस अनुज्ञेय असेल.
- viii. प्राधान्य क्रमातील पहिल्या ४ गटातील कामे पूर्ण झाल्यानंतर ५ व्या गटातील कोणतेही काम स्थानिक आवश्यकतेनुसार हाती घेता येईल.
- ix. अपवादात्मक परिस्थितीत प्राधान्यक्रम शिथील करून स्थानिक पातळीवरील सार्वजनिक-निकड विचारात घेऊन प्राधान्यक्रमातील पुढील काम घेणे आवश्यक असल्याचा प्रस्ताव जिल्हाधिकारी यांनी दिल्यास त्याबाबतचा अंतिम निर्णय शासन स्तरावरून घेण्यात येईल.

x. प्राधान्यक्रमात नमूद कामे ज्या योजनेत अनुज्ञेय आहेत त्या योजनेतूनच प्राधान्यक्रमानुसार हाती घेण्यात यावीत.

०५. उपरोक्त प्राधान्यक्रम व मार्गदर्शक सुचना विचारात घेऊन सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी त्याचे शहर पायाभूत सुविधा गुंतवणूक प्राथमिकता आराखडा तसेच पाणीपुरवठा व मलनिःस्सारण सुविधेतील तफावत दूर करण्याचा कृती आराखडा तातडीने तयार करावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२५०४२३१८३२२५१०२५ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Digitally signed by SACHIN DATTATRAY
SAHASRABUDDHE
Date: 2025.04.23 18:33:35 +05'30'

(सचिन द. सहस्रबुद्धे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल महोदयांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) महोदयांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. राज्यमंत्री (नगर विकास) महोदयांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. विभागीय आयुक्त (सर्व)
६. आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, बेलापूर भवन ७ वा मजला, नवी मुंबई - ४०० ६१४.
७. जिल्हाधिकारी (सर्व)
८. आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)
९. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई
१०. महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर
११. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१२. सह संचालक, लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासकीय इमारत, मुंबई
१३. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
१४. सहायक संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, नवी मुंबई - ४०० ६१४
१५. जिल्हा प्रशासन अधिकारी (सर्व)
१६. मुख्याधिकारी, सर्व नगरपरिषद/ नगरपंचायती
१७. वित्त विभाग, व्यय-३/कोषा प्रशासन-५/अर्थसं-१६/नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१८. कार्यासन नवि-४ नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१९. निवड मस्ती (नवि-१६), नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

वीज देयकात बचत करण्यासाठी सौर
ऊर्जा प्रकल्प उभारण्यासाठी अर्थसहाय्य
करण्याबाबतचे धोरण निश्चित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:-संकिर्ण-२०२५/प्र.क्र.१९/नवि-१६ (ई-९३१९६४)

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक :- २९ एप्रिल, २०२५

संदर्भ:-

(१) नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:- धोरण-२०१७/प्र.क्र.१७१/नवि-१६,

दि. १७ नोव्हेंबर, २०१७ व दि. ३० सप्टेंबर, २०२०

(२) शासन निर्णय, नगर विकास विभाग, क्र. धोरण-२०१७/प्र.क्र.१६/नवि-१६,

दि. १२ डिसेंबर, २०१७, दि. ३० सप्टेंबर, २०२० व दि. २४ एप्रिल, २०२३

प्रस्तावना:-

राज्यातील महानगरपालिका तसेच नगरपरिषद व नगरपंचायतींना अनुक्रमे महानगरपालिका क्षेत्रात मुलभुत सोई सुविधांचा विकास व वैशिष्ट्यपूर्ण या योजनेअंतर्गत विविध विकास कामांसाठी निधी मंजूर केला जातो. सदर योजनांचे निकष संदर्भ क्र.१ व २ च्या शासन निर्णयान्वये निश्चित करण्यात आले आहेत. नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना पाणीपुरवठा योजना, मलजल प्रक्रिया केंद्र, घनकचरा प्रकल्प, पथदिवे, प्रशासकिय इमारती इत्यादी ठिकाणी मोठ्या प्रमाणात वीजेची आवश्यकता असते. सदर प्रकल्पांच्या वीज देयकाचा भार नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांवर येतो. हा भार कमी करण्यासाठी मा.मुख्यमंत्री महोदयांच्या १०० दिवस नियोजन आराखड्यात नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या वीज देयकात बचत करण्यासाठी त्यांना सौर ऊर्जा प्रकल्प उभारण्यासाठी अर्थसहाय्य करण्याबाबत धोरण निश्चित करण्याचे ठरले आहे. या अनुषंगाने नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना सौर ऊर्जा प्रकल्प मंजूर करण्याचे धोरण निश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

महानगरपालिका क्षेत्रात मुलभुत सोई सुविधांचा विकास व वैशिष्ट्यपूर्ण या योजनांतर्गत नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या वीज देयकात बचत करण्यासाठी सौर ऊर्जा प्रकल्प उभारणे या कामाचा समावेश करून सदर प्रकल्प प्राधान्याने मंजूर करण्याचा शासनाने निर्णय घेतलेला आहे. सौर ऊर्जा प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीबाबत खालीलप्रमाणे मार्गदर्शक सुचना देण्यात येत आहेत.

१. सौर ऊर्जा प्रकल्पाकरीता सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था पात्र राहतील.

२. वित्तीय आकृतीबंध-

प्रकल्प किमतीपैकी राज्य शासनाचा व संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचा हिस्सा पुढील प्रमाणे राहिल-

अ.क्र.	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था	राज्य शासनचा हिस्सा	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचा हिस्सा
१	क व ड वर्ग महानगरपालिका	७०%	३०%
२	अ वर्ग नगरपरिषद	८५%	१५%
३	ब वर्ग नगरपरिषद	९०%	१०%
४	क वर्ग नगरपरिषद/नगरपंचायत	९५%	५%

३. सौर ऊर्जा प्रकल्प शासन मान्यतेस सादर करताना सौर ऊर्जा प्रकल्पाकरीता आवश्यक असलेल्या नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेचा हिस्सा नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या बँकेत जमा असणे आवश्यक आहे.
४. सौर ऊर्जा प्रकल्पाकरीता आवश्यक असलेली जागा व इमारत नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या स्वमालकीची असावी तसेच सदर जागा ही नागरी क्षेत्राबाहेरील असल्यास महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ मधील कलम ८९ व महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ मधील कलम ९७ अन्वये संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने कार्यवाही करणे आवश्यक आहे.
५. नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी सौर ऊर्जा प्रकल्पासाठी प्रकल्प अहवाल (Detailed Project Report) व सौर ऊर्जा प्रकल्पासाठी तांत्रिक मंजूरी (Technical sanction) महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण (महाऊर्जा-MEDA) कडून घ्यावी. त्यासाठीचे विहित शुल्क नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी स्वनिधीतून महाऊर्जाला अदा करावे. महाराष्ट्र राज्याचे अपारंपरिक धोरण, २०२० नुसार सौर ऊर्जा प्रकल्पाची नोंदणी महाराष्ट्र ऊर्जा विकास अभिकरण (महाऊर्जा-MEDA) कडे करणे अनिवार्य राहिल.
६. सौर ऊर्जा प्रकल्पांशी संबंधित सर्व नियम महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाच्या (MERC) वेळोवेळी जारी केलेल्या किंवा सुधारित केल्या जाणाऱ्या नियमांनुसार असतील.
७. सौर ऊर्जा प्रकल्पांसाठी अनुदानाचे वितरण खालीलप्रमाणे तीन हप्त्यांमध्ये केले जाईल.
 - i. पहिला हप्ता:- सौर ऊर्जा प्रकल्पाचा कार्यारंभ आदेश दिल्यानंतर मंजूर प्रकल्पाच्या ३०% निधी वितरीत करण्यात येईल.
 - ii. दुसरा हप्ता:- सौर ऊर्जा प्रकल्पाचे काम पूर्ण झाल्यानंतर मंजूर प्रकल्पाच्या ५०% निधी वितरीत करण्यात येईल.

iii. तिसरा हप्ता:- सौर ऊर्जा प्रकल्प कार्यान्वित होऊन प्रत्यक्ष वीज बचतीचे पहिले वीज देयक नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेस प्राप्त झाल्यानंतर उर्वरीत अनुदानाची २०% रक्कम वितरीत करण्यात येईल.

८. सदर प्रकल्पाची सुरक्षितता तसेच देखभाल दुरुस्ती करणेबाबत संबंधित नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेने योग्य ती दक्षता घ्यावी.

९. सौर ऊर्जा प्रकल्पाकरीता अनुदान महानगरपालिकांना मुलभुत सोई सुविधांचा विकास करण्याच्या कामांसाठी अनुदान (ले.शि.४२१७ ०५४१ व ले.शि.२२१७ ०९१३) व राज्यातील नगरपरिषदांना वैशिष्ट्यपूर्ण कामासाठी विशेष अनुदान (ले.शि.४२१७ ०६०३ व ले.शि.२२१७ १३०१) या लेखाशिर्षातून उपलब्ध करून देण्यात येईल.

१०. संदर्भाधीन क्र. (१) व (२) येथील शासन निर्णयामधील अन्य सर्व अटी व शर्ती लागू राहतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२५०४२९१६३०३७२४२५ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Digitally signed by SACHIN DATTATRAY
SAHASRABUDDHE
Date: 2025.04.29 16:31:22 +05'30'

(सचिन द. सहस्रबुध्दे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. राज्यपाल महोदयांचे सचिव राजभवन, मुंबई
- २) मा. मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा. उप मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा. राज्य मंत्री (नगर विकास) महोदयांचे खाजगी सचिव मंत्रालय, मुंबई
- ५) विभागीय आयुक्त (सर्व)
- ६) आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, बेलापूर भवन ७ वा मजला, बेलापूर, नवी मुंबई - ४०० ६१४.
- ७) जिल्हाधिकारी (सर्व)
- ८) आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)
- ९) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई
- १०) महालेखापाल, महाराष्ट्र-२, नागपूर
- ११) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई

शासन निर्णय क्रमांक:- संकिर्ण-२०२५/प्र.क्र.१९/नवि-१६ (ई-१३१९६४), दिनांक:- २९ एप्रिल, २०२५

- १२) सह संचालक, लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासकीय इमारत, मुंबई
- १३) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
- १४) सहायक संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, नवी मुंबई - ४०० ६१४
- १५) जिल्हा प्रशासन अधिकारी (सर्व)
- १६) मुख्याधिकारी, सर्व नगरपरिषद/ नगरपंचायती
- १७) वित्त विभाग, व्यय-३/ कोषा प्रशासन-५/अर्थसं-१६/नियोजन विभाग मंत्रालय, मुंबई
- १८) कार्यासन नवि-४ नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १९) निवड नस्ती (नवि-१६), नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधील
बांधकामासाठी सार्वजनिक बांधकाम
विभागाच्या निविदा पुस्तिकांचा अवलंब
करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग,

शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२५/प्र.क्र.१६/नवि-१६ (ई-१३१९४७)

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक:- २९ एप्रिल, २०२५

संदर्भ:-

(१) सार्वजनिक बांधकाम विभाग पत्र क्र .सी.एटी/२०१७/प्र.क्र.०८/इमा दि. २७ सप्टेंबर, २०१८

प्रस्तावना:-

राज्यातील नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था विविध विकास कामे केंद्र योजना, राज्य योजना, जिल्हा योजना तसेच नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांचा स्वनिधीतून हाती घेत असतात.

सदर विविध विकास कामांच्या अनुषंगाने सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निविदा प्रक्रियेमध्ये सुसुत्रता आणण्याकरीता आदर्श निविदा पुस्तिका तयार करण्याचे मा.मुख्यमंत्री महोदयांच्या १०० दिवस कार्यक्रम आराखड्यात सुनिश्चित करण्यात आलेले आहे. या अनुषंगाने सार्वजनिक बांधकाम विभाग व नगरपरिषद संचालनालयाने सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या बी-१ व बी-२ निविदा पुस्तिका या स्थायी स्वरूपाच्या असल्यामुळे नगरविकास विभागाची आदर्श निविदा पुस्तिका तयार करण्याऐवजी सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या निविदा पुस्तिका वापरण्याबाबत अभिप्राय दिलेले असल्याने सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या बी-१ व बी-२ निविदा पुस्तिका वापरणेबाबतच्या सुचना निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था त्यांच्या स्वनिधीतून तसेच राज्य शासन व केंद्र शासनांच्या योजनेतून प्राप्त होणाऱ्या निधीतून विविध विकास कामे करत असताना सदर कामांच्या निविदा प्रसिद्ध करत असतात. तसेच सार्वजनिक बांधकाम विभागाने संदर्भाधीन क्र.१ येथील शासन निर्णयान्वये सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या ई निविदा प्रक्रियेतर्गत निविदा प्रसिद्धी, निविदा लिफाफे उघडणे आणि निविदा तपासणी व स्विकृतीबाबत प्राप्त निविदा, अभिप्राय, सुचना व अडचणी विचारात घेऊन दि.१२ एप्रिल, २०१७ च्या शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने एकत्रित सुधारित सुचना निर्गमित केलेल्या आहेत.

या अनुषंगाने सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना सूचना देण्यात येत आहेत की, त्यांनी स्वनिधीतून तसेच राज्य शासन व केंद्र शासनाच्या योजनेतून प्राप्त होणाऱ्या निधीतून हाती घेतली जाणारी विविध बांधकामे/ विकास कामे यांच्या निविदांकरिता सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या बी-१ व बी-२ निविदा पुस्तिकेचा वापर करावा.

तसेच सदर निविदा पुस्तिकेच्या अनुषंगाने आवश्यक ते मार्गदर्शन आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, बेलापूर, नवी मुंबई हे करतील.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्या सांकेतांक २०२५०४२९१६२८२६७५२५ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

Digitally signed by SACHIN DATTATRAY
SAHASRABUDDHE
Date: 2025.04.29 16:29:44 +05'30'

(सचिन द. सहस्रबुध्दे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.राज्यपाल महोदयांचे सचिव राजभवन, मुंबई
- २) मा.मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा.उप मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.राज्य मंत्री (नगर विकास) महोदयांचे खाजगी सचिव मंत्रालय, मुंबई
- ५) विभागीय आयुक्त, (सर्व)
- ६) आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, बेलापूर भवन ७ वा मजला, बेलापूर, नवी मुंबई - ४०० ६१४
- ७) जिल्हाधिकारी, (सर्व)
- ८) आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)
- ९) महालेखापाल, महाराष्ट्र - १, मुंबई
- १०) महालेखापाल, महाराष्ट्र - २, मुंबई
- ११) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- १२) सह संचालक, लेखा व कोषागार, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासकीय इमारत, मुंबई
- १३) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
- १४) सहायक संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, नवी मुंबई - ४०० ६१४

१५) जिल्हा प्रशासन अधिकारी, (सर्व)

१६) मुख्याधिकारी, सर्व नगरपरिषद / नगरपंचायती

१७) वित्त विभाग, व्यय-३/ कोषा प्रशासन-५/अर्थसं-१६/नियोजन विभाग मंत्रालय, मुंबई

१८) कार्यासन नवि-४ नगरविकास विभाग मंत्रालय, मुंबई

१९) निवड नस्ती (नवि-१६), नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई

MAHARASHTRA URBAN INFRASTRUCTURE FUND TRUSTEE COMPANY LIMITED.

(MUINFRA), Ground Floor, CR-2, Building, Barrister Rajni Patel Road,
Nariman Point, Mumbai - 400 021.

Phone : 6615 7390 / 5652 , Fax : 66157429 e-mail: muidcl@gmail.com

MUIF/MUIFTCL/ Loan scheme/ 12.

Date: 16 APR 2025

To,
The Regional Chief,
HUDCO, Mumbai Regional Office,
2nd Floor, Shreyas Chamber,
175, Dr D.N. Road, Fort,
Mumbai-400 001.

Letter of Acceptance

Subject: Borrowing of Loan from HUDCO for implementation of Maharashtra Urban Infrastructure Development Loan Scheme.

Ref: - 1) Government Resolution no. Nagro-2024/C.R. 386/ UD-33 dated 20.08.2024.

2) EOI published by MUIDCL dated 22/02/2025

3) Jt. GM, HUDCO letter No. H/MRO/MUIF/2025/05 dated 20/03/2025.

The Govt. of Maharashtra vide GR dated 20th August, 2024 has given directions to implement the "Maharashtra Urban Infrastructure Development Loan Scheme" to raise loans from public or private sector financial institutions through the open market and make the funds available in the form of loans to urban local bodies (ULBs) for raising own share of funds to implement GoI/GoM sponsored schemes such as Amrit-2.0, Swachh Bharat Mission-2.0, Nagarotthan Mahabhiyan and other State sponsored schemes. This scheme will be implemented through MUIDCL/MUIF.

In this regard, we are pleased to accept the proposal bid submitted by Jt. GM, HUDCO vide letter No. H/MRO/MUIF/2025/05 dated 20/03/2025 for borrowing of Loan from HUDCO w.r.t. EOI published on 22/02/2025 for implementation of above referred Loan Scheme.

Further, it is requested to sanction loan amount of Rs. 2,000 Cr. annually with minimum and maximum interest rate at @8.90% p.a. (1Year Fixed, Monthly Rest Monthly Payable) linked to HUDCO Card Rate (presently 9.05%) minus rebate (0.15%) Rebate fixed for entire tenor, with maximum term of loan will be 20 years. Also, requested to inform the further procedure and requirement for borrowing said loan from HUDCO.

For Maharashtra Urban Infrastructure Fund
Directors of Corporate Trustees of the Fund-MUIFTCL

(Dr. K. H. Govinda Raj)
Managing Director, MUIDCL

महाराष्ट्र शहरी प्रशासकीय सेवेतील मुख्याधिकारी
गट-ब/ सहायक आयुक्त, गट-ब संवर्गातून
मुख्याधिकारी, गट-अ/ सहायक आयुक्त, गट-अ
संवर्गात तात्पुरती पदोन्नती व पदस्थापनेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग

शासन आदेश क्रमांक : एमसीओ-२०२४/प्र.क.२२२/नवि-१४

मंत्रालय (मुख्य इमारत), चौथा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक: २० मार्च, २०२५.

संदर्भ:- महाराष्ट्र शासकीय गट-अ व गट-ब (राजपत्रित व अराजपत्रित) पदांवर सरळसेवेने व पदोन्नतीने नियुक्तीसाठी
महसुली विभाग वाटप नियम, २०२१ दि.१४.०९.२०२१.

शासन आदेश:-

महाराष्ट्र शहरी प्रशासकीय सेवेतील मुख्याधिकारी गट-ब/ सहायक आयुक्त, गट-ब (एस-१५ रु.४१८००-१३२३००)
संवर्गातून मुख्याधिकारी, गट-अ/सहायक आयुक्त, गट-अ (एस-२० रु.५६१००-१७७५००) संवर्गात खालील नमुद
अधिकाऱ्यांना निव्वळ तात्पुरत्या स्वरूपात पदोन्नती देऊन त्यांना संदर्भाधिन अधिसूचनेच्या अनुषंगाने वाटप झालेल्या
महसुली विभागांतर्गत त्यांच्या नावासमोर दर्शविलेल्या पदावर सक्षम प्राधिकरणाच्या मान्यतेने पदोन्नतीने पदस्थापना देण्यात
येत आहे:-

अ.क्र.	अधिकाऱ्याचे नाव व पदनाम	वाटप महसुली विभाग	पदोन्नतीनंतरची पदस्थापना
१.	श्री.शांताराम गोसावी, मुख्याधिकारी, तिर्थपुरी नगरपंचायत, जि.जालना.	कोकण-२	सहायक आयुक्त, गट-अ, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, नवी मुंबई.
२.	श्री.रामकृष्ण जाधवर, मुख्याधिकारी, उमरगा नगरपरिषद, जि.धाराशिव.	छत्रपती संभाजीनगर	मुख्याधिकारी, उमरगा नगरपरिषद, जि.धाराशिव, या कार्यरत पदावर.
३.	श्री.जीवन पाटील, मुख्याधिकारी, पेण नगरपरिषद, जि.रायगड.	कोकण-२	मुख्याधिकारी, पेण नगरपरिषद, जि.रायगड या कार्यरत पदावर.
४.	श्रीमती प्रणाली घोणे, सहायक आयुक्त, शिवडी-निजामपूर महानगरपालिका.	कोकण-२	सहायक आयुक्त, गट-अ, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, नवी मुंबई.
५.	श्रीमती निर्मला राशिनकर, मुख्याधिकारी, पलुस नगरपरिषद, जि.सांगली.	पुणे	मुख्याधिकारी, पलुस नगरपरिषद, जि.सांगली या कार्यरत पदावर.
६.	श्री.किशोर चव्हाण, मुख्याधिकारी, पारोळा नगरपरिषद, जि.जळगांव.	नाशिक	मुख्याधिकारी, पारोळा नगरपरिषद, जि.जळगांव या कार्यरत पदावर.
७.	श्री.पंकज भुसे, सहायक आयुक्त, गट-ब, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, नवी मुंबई.	पुणे	मुख्याधिकारी, बोरामती नगरपरिषद, जि.सातारा.
८.	श्री.कपिल जगताप, मुख्याधिकारी, बडुज नगरपंचायत, जि.सातारा.	पुणे	उपायुक्त, कोल्हापूर महानगरपालिका.
९.	श्री.सागर सालुखे, विशेष कार्य अधिकारी, मा.मंत्री (मत्स्यव्यवसाय व बंदरे), मंत्रालय, मुंबई.	कोकण-२	विशेष कार्य अधिकारी, मा.मंत्री (मत्स्यव्यवसाय व बंदरे), मंत्रालय, मुंबई. या प्रतिनियुक्तीच्या पदावर "प्रपत्र" बढती.

अ.क्र.	अधिकाऱ्याचे नाव व पदनाम	घाटप महसुली विभाग	पदोन्नतीनंतरची पदस्थापना
१०.	श्री.समीर जाधव, मुख्याधिकारी, उरण नगरपरिषद, जि.रायगड.	कोकण-२	मुख्याधिकारी, उरण नगरपरिषद, जि.रायगड या कार्यरत पदावर.
११.	श्री.राजेंद्र चिखलखुंदे, मुख्याधिकारी, बुटीबोरी नगरपरिषद, जि.नागपूर.	नागपूर	मुख्याधिकारी, बुटीबोरी नगरपरिषद, जि.नागपूर या कार्यरत पदावर.
१२.	श्री.निलेश जाधव, मुख्याधिकारी, नेर नवाबपूर नगरपरिषद, जि.यवतमाळ.	अमरावती	मुख्याधिकारी, नेर नवाबपूर नगरपरिषद, जि.यवतमाळ.
१३.	श्री.पृथ्वीराज पाटील, मुख्याधिकारी, तासगांव नगरपरिषद, जि.सांगली.	पुणे	मुख्याधिकारी, इस्लामपूर नगरपरिषद, जि.सांगली.
१४.	श्री.तानाजी चव्हाण, मुख्याधिकारी, देगलूर नगरपरिषद, जि.नांदेड.	कोकण-२	मुख्याधिकारी, कर्जत नगरपरिषद, जि.रायगड.
१५.	श्री.अनंत जवाबदार, सहायक आयुक्त, गट-४, जिल्हाधिकारी कार्यालय, हिंगोली.	कोकण-२	उपायुक्त, उत्तहासनगर महानगरपालिका.
१६.	श्री.कैलास चव्हाण, मुख्याधिकारी, सासवड नगरपरिषद, जि.पुणे.	पुणे	मुख्याधिकारी, सासवड नगरपरिषद, जि.पुणे या कार्यरत पदावर.
१७.	श्री.किरणकुमार मोरे, प्रशासन अधिकारी, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका.	पुणे	उपायुक्त, सोलापूर महानगरपालिका.
१८.	श्री.चंद्रकांत भोसले, मुख्याधिकारी, चाकण नगरपरिषद, जि.पुणे.	पुणे	सहायक आयुक्त, गट-अ, विभागीय आयुक्त कार्यालय, पुणे विभाग, पुणे.
१९.	श्री.माधव खांडेकर, मुख्याधिकारी, नातेपुले नगरपंचायत, जि.सोलापूर.	पुणे	मुख्याधिकारी, आळंदी नगरपरिषद, जि.पुणे.
२०.	श्री.अमित पंडीत, प्रशासन अधिकारी, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका.	पुणे	सहायक आयुक्त, गट-अ, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका.
२१.	श्री.सतीश चौधरी, सहायक आयुक्त, गट-ब, विभागीय आयुक्त कार्यालय, नागपूर.	नागपूर	सहायक आयुक्त, गट-अ, नागपूर महानगरपालिका.
२२.	श्री.मंदु परळकर, मुख्याधिकारी, दर्यापूर नगरपरिषद, जि.अमरावती.	पुणे	उपायुक्त, इचलकरंजी महानगरपालिका.
२३.	श्री.अभिजीत कदम, मुख्याधिकारी, मोखाडा नगरपंचायत, जि.पालघर.	नाशिक	मुख्याधिकारी, रावेर नगरपरिषद, जि.जळगांव.
२४.	श्री.रविंद्र लाडे, मुख्याधिकारी, भडगांव नगरपरिषद, जि.जळगांव.	नाशिक	मुख्याधिकारी, भडगांव नगरपरिषद, जि.जळगांव या कार्यरत पदावर.
२५.	श्री.देवानंद देकळे, सहायक आयुक्त, गट-ब, जिल्हाधिकारी कार्यालय, कोल्हापूर.	पुणे	मुख्याधिकारी, गडहिंग्लज नगरपरिषद, जि.कोल्हापूर.
२६.	श्री.गणेश पांडे, मुख्याधिकारी, बुलडाणा नगरपरिषद, जि.बुलडाणा.	अमरावती	मुख्याधिकारी, बुलडाणा नगरपरिषद, जि.बुलडाणा या कार्यरत पदावर.

अ.क्र.	अधिकाऱ्याचे नाव व पदनाम	यादव महसुली विभाग	पदोन्नतीनंतरची पदस्थापना
२७.	श्री.चरण कोल्हे, मुख्याधिकारी, मंगळवेढा नगरपरिषद, जि.सोलापूर.	पुणे	मुख्याधिकारी, मंगळवेढा नगरपरिषद, जि.सोलापूर या कार्यरत पदावर.
२८.	श्री.अर्पिका पाटील, मुख्याधिकारी, पेंढ नगरपंचायत, जि.नाशिक.	नाशिक	मुख्याधिकारी, देवळाली-प्रवरा नगरपरिषद, जि.आहिल्यानगर.
२९.	श्री.अशोक कुमार, मुख्याधिकारी, जत नगरपरिषद, जि.सांगली.	पुणे	उपायुक्त, इचलकरंजी महानगरपालिका.
३०.	श्री.मयुर पाटील, सहायक आयुक्त, नाशिक महानगरपालिका.	नाशिक	मुख्याधिकारी, नवापूर नगरपरिषद, जि.नंदुरबार.
३१.	श्री.सचिनकुमार पटेल, मुख्याधिकारी, कळवण नगरपंचायत, जि.नाशिक.	नाशिक	मुख्याधिकारी, भगूर नगरपरिषद, जि.नाशिक.
३२.	श्री.अंबादास मर्कळ, मुख्याधिकारी, मुक्ताईनगर नगरपंचायत, जि.जळगांव.	पुणे	मुख्याधिकारी, राजगुरुनगर नगरपरिषद, जि.पुणे.
३३.	श्री.मंगेश वासेकर, मुख्याधिकारी, साकोली नगरपरिषद, जि.भंडारा.	नागपूर	मुख्याधिकारी, साकोली नगरपरिषद, जि.भंडारा या कार्यरत पदावर.
३४.	श्री.राहुल परिहार, मुख्याधिकारी, तिरोडा नगरपरिषद, जि.गोंदिया.	नागपूर	मुख्याधिकारी, वानाडीगरी नगरपरिषद, जि.नागपूर.
३५.	श्री.देवेन्द्रसिंग परदेशी, मुख्याधिकारी, दोडाईचा वरवाडे नगरपरिषद, जि.धुळे.	नाशिक	मुख्याधिकारी, दोडाईचा वरवाडे नगरपरिषद, जि.धुळे या कार्यरत पदावर.
३६.	श्री.विक्रम दराडे, मुख्याधिकारी, खुलताबाद नगरपरिषद, जि.छत्रपती संभाजीनगर.	कोकण-२	उपायुक्त, मिवंडी-निजामपूर महानगरपालिका.
३७.	श्रीमती स्नेहलता कुंभार, सहायक आयुक्त, गट-ब, विभागीय आयुक्त कार्यालय, नागपूर विभाग, नागपूर.	नागपूर	सहायक आयुक्त, गट-अ, नागपूर महानगरपालिका.
३८.	डॉ.कुलभूषण रामटेके, मुख्याधिकारी, देसाईगंज नगरपरिषद, जि.गडचिरोली	नागपूर	मुख्याधिकारी, देसाईगंज नगरपरिषद, जि.गडचिरोली या कार्यरत पदावर.
३९.	श्रीमती अंगाई सांळुखे, मुख्याधिकारी, अलिबाग नगरपरिषद, जि.रायगड.	पुणे	मुख्याधिकारी, भलकापूर नगरपरिषद, जि.कोल्हापूर.
४०.	श्री.लक्ष्मण राठोड, मुख्याधिकारी, सटाणा नगरपरिषद, जि.नाशिक.	पुणे	मुख्याधिकारी, जत नगरपरिषद, जि.सांगली.
४१.	श्री.अंकुश जाधव, सहायक आयुक्त, नदी मुंबई महानगरपालिका.	पुणे	मुख्याधिकारी, घाकण नगरपरिषद, जि.पुणे.
४२.	श्री.पंकज गोसावी, मुख्याधिकारी, अकोले नगरपंचायत, जि.आहिल्यानगर.	नाशिक	उपायुक्त, जळगांव महानगरपालिका.
४३.	श्रीमती दिपाली चौगले, सहायक आयुक्त, गट-ब, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, नवी मुंबई.	कोकण-२	उपायुक्त, उल्हासनगर महानगरपालिका.
४४.	श्रीमती पुनम कळंबे, मुख्याधिकारी, सेलू नगरपंचायत, जि.वर्धा.	अमरावती	मुख्याधिकारी, धामणगाव रेल्वे नगरपरिषद, जि.अमरावती.

अ.क्र.	अधिकाऱ्याचे नाव व पदनाम	घाटप महसूली विभाग	पदोन्नतीनंतरची पदस्थापना
४५.	श्रीमती निवेदिता घागे, मुख्याधिकारी, देहू नगरपंचायत, जि.पुणे.	पुणे	सहायक आयुक्त, गट-अ, पिंपरी- चिंचवड महानगरपालिका.
४६.	श्री.प्रशांत व्हटकर, मुख्याधिकारी, सिंदखेडराजा नगरपरिषद, जि.दुलहाणा.	पुणे	मुख्याधिकारी, कराड नगरपरिषद, जि.सातारा.
४७.	श्री.लक्ष्मीकांत कहार, मुख्याधिकारी, आष्टी नगरपंचायत, जि.वर्धा.	पुणे	मुख्याधिकारी, दुधणी नगरपरिषद, जि.सोलापूर.
४८.	श्री.चारुदत्त इंगुले, मुख्याधिकारी, जेजुरी नगरपरिषद, जि.पुणे.	पुणे	मुख्याधिकारी, जेजुरी नगरपरिषद, जि.पुणे या कार्यरत पदावर.
४९.	श्रीमती हर्षला राणे, मुख्याधिकारी, लांजा नगरपंचायत, जि.रत्नागिरी.	कोकण-१	उपायुक्त, वसई-विरार महानगरपालिका.
५०.	श्री.स्वरूप खारगे, सहायक आयुक्त, पनवेल महानगरपालिका.	कोकण-२	उपायुक्त, पनवेल महानगरपालिका.
५१.	श्री.पारितोष केकाळ, मुख्याधिकारी, वेगुर्ला नगरपरिषद, जि.सिंधुदुर्ग.	नागपूर	सहायक आयुक्त, गट-अ, नागपूर महानगरपालिका.
५२.	श्रीमती सुचिता पानसरे, प्रशासन अधिकारी, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका.	अमरावती	उपायुक्त, अमरावती महानगरपालिका.
५३.	श्रीमती विजया घाडगे, मुख्याधिकारी, शेवगांव नगरपरिषद, जि.आहिल्यानगर.	नाशिक	मुख्याधिकारी, शेवगांव नगरपरिषद, जि.आहिल्यानगर या कार्यरत पदावर.
५४.	श्रीमती अश्विनी गायकवाड, सहायक आयुक्त, जळगांव महानगरपालिका.	नाशिक	उपायुक्त, नाशिक महानगरपालिका.
५५.	श्री.विकास खंदारे, मुख्याधिकारी, चांदुररेल्वे नगरपरिषद, जि.अमरावती.	अमरावती	मुख्याधिकारी, चांदुररेल्वे नगरपरिषद, जि.अमरावती या कार्यरत पदावर.
५६.	श्री.अमोल माळकर, मुख्याधिकारी, धामणमांवररेल्वे नगरपरिषद, जि.अमरावती.	नागपूर	मुख्याधिकारी, तिरोडा नगरपरिषद, जि.गोंदिया.
५७.	श्रीमती सोनाली यादव, मुख्याधिकारी, खानापूर नगरपंचायत, जि.सांगली.	कोकण-१	उपायुक्त, वसई-विरार महानगरपालिका.
५८.	श्रीमती विशाखा शेलकी, मुख्याधिकारी, भद्रावती नगरपरिषद, जि.चंद्रपूर.	नागपूर	मुख्याधिकारी, भद्रावती नगरपरिषद, जि.चंद्रपूर या कार्यरत पदावर.
५९.	श्री.वैभव गारवे, मुख्याधिकारी, कर्जत नगरपरिषद, जि.रायगड.	कोकण-१	मुख्याधिकारी, राजापूर नगरपरिषद, जि.रत्नागिरी.
६०.	श्रीमती सुनिता कुमावत, सहायक आयुक्त, नाशिक महानगरपालिका.	नाशिक	उपायुक्त, मालेगांव महानगरपालिका.
६१.	श्रीमती प्रियंका टोंगे, मुख्याधिकारी, अंबाजोगाई नगरपरिषद, जि.बीड.	छत्रपती संभाजीनगर	मुख्याधिकारी, अंबाजोगाई नगरपरिषद, जि.बीड या कार्यरत पदावर.
६२.	श्रीमती मंजुषा गुरमे, मुख्याधिकारी, कळंब नगरपरिषद, जि.धाराशिव.	छत्रपती संभाजीनगर	मुख्याधिकारी, कळंब नगरपरिषद, जि.धाराशिव या कार्यरत पदावर.

अ.क्र.	अधिकाऱ्याचे नाव व पदनाम	वाटप महसुली विभाग	पदोन्नतीनंतरची पदस्थापना
६३.	श्रीमती ज्योती भगत, सहायक आयुक्त, सोलापूर महानगरपालिका.	नाशिक	मुख्याधिकारी, सटाणा नगरपरिषद, जि.नाशिक.
६४.	श्रीमती अश्विनी पाटील, सहायक आयुक्त, गट-ब, जिल्हाधिकारी कार्यालय, सांगली.	कोकण-१	मुख्याधिकारी, सावंतवाडी नगरपरिषद, जि.सिंधुदुर्ग.
६५.	श्री.नितिन बागुल, मुख्याधिकारी, जामनेर नगरपरिषद, जि.जळगाव.	नागपूर	मुख्याधिकारी, मोहपा नगरपरिषद, जि.नागपूर.
६६.	श्रीमती कांचन गायकवाड, सहायक आयुक्त, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका.	अमरावती	मुख्याधिकारी, हिवरखेड नगरपरिषद, जि.अकोला.
६७.	श्री.किरण सुकलवाड, मुख्याधिकारी, आर्वी नगरपरिषद, जि.वर्धा.	नागपूर	मुख्याधिकारी, आर्वी नगरपरिषद, जि.वर्धा, या कार्यरत पदावर.
६८.	श्रीमती पद्मवी अमोरे, मुख्याधिकारी, गंगापूर नगरपरिषद, जि.छत्रपती संभाजीनगर.	छत्रपती संभाजीनगर	उपायुक्त, परभणी महानगरपालिका.
६९.	श्रीमती स्वालिहा मालगावे, सहायक आयुक्त, धुळे महानगरपालिका.	छत्रपती संभाजीनगर	उपायुक्त, परभणी महानगरपालिका.
७०.	श्रीमती निलम कांबळे, मुख्याधिकारी, उमरी नगरपरिषद, जि.नांदेड.	छत्रपती संभाजीनगर	मुख्याधिकारी, देगलूर नगरपरिषद, जि.नांदेड.
७१.	श्रीमती शैला डाके, मुख्याधिकारी, भूम नगरपरिषद, जि.धाराशिव.	छत्रपती संभाजीनगर	मुख्याधिकारी, भूम नगरपरिषद, जि.धाराशिव या कार्यरत पदावर.
७२.	श्रीमती श्रद्धा धावडे, मुख्याधिकारी, भोदा नगरपंचायत, जि.नागपूर.	नागपूर	मुख्याधिकारी, बाडी नगरपरिषद, जि.नागपूर.
७३.	श्रीमती किरण बगडे, मुख्याधिकारी, सावनेर नगरपरिषद, जि.नागपूर.	नागपूर	मुख्याधिकारी, सावनेर नगरपरिषद, जि.नागपूर, या कार्यरत पदावर.
७४.	श्री.संदिप चिन्नवार, मुख्याधिकारी, गोंदिया नगरपरिषद, जि.गोंदिया.	नागपूर	उपायुक्त, चंद्रपूर महानगरपालिका.
७५.	श्री.हेमंत किरळकर, सहायक आयुक्त, पुणे महानगरपालिका.	कोकण-१	मुख्याधिकारी, वेगुली नगरपरिषद, जि.सिंधुदुर्ग.
७६.	श्री.अजित्य रणदिवे, मुख्याधिकारी, राजगुरुनगर नगरपरिषद, जि.पुणे.	छत्रपती संभाजीनगर	मुख्याधिकारी, तुळजापूर नगरपरिषद, जि.धाराशिव.

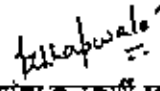
२. उपरोक्त पदोन्नती ही खालील अटीच्या अधिन राहून देण्यात येत आहे:-

(१) मा.सर्वोच्च न्यायालयात दाखल केलेल्या विशेष अनुज्ञा याचिका क्र.२८३०६/२०१७ च्या अधिन राहून सामान्य प्रशासन विभाग(का.१६-ब), शासन निर्णय दि.०७.०५.२०२१ मधील तरतूदीनुसार पदोन्नतीच्या कोट्यातील रिक्त पदावर निष्पक्ष तात्पुरत्या स्वरूपात सेवाज्योष्ठेनुसार मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाच्या तसेच सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय दि.०७.०५.२०२१ संदर्भात मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे दाखल असलेल्या न्यायालयीन निर्णयाच्या अधिन राहून सदर तात्पुरती पदोन्नती देण्यात येत आहे.

- (२) सदर पदोन्नती निव्वळ तात्पुरत्या स्वरूपाची असल्याने, या तात्पुरत्या पदोन्नतीच्या परिणामी निवडसूचीतील अधिकार्यांना नियमितपणाचा व सेवाज्येष्ठतेचा कोणताही हक्क मिळणार नाही.
- (३) पदोन्नत अधिकार्यांनी पदोन्नती नाकारल्यास सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.एसआरव्ही-२०१५/प्र.क्र.३०३/कार्य-१२, दि.१२.०९.२०१६ व अनुषंगिक शासन निर्णयांमधील तरतूदीनुसार कार्यवाही करण्यात येईल.
- (४) संबंधित नियंत्रक अधिकार्यांनी पदोन्नत अधिकार्यांस तात्काळ कार्यमुक्त करावे. पदोन्नत अधिकार्यांनी पदोन्नतीच्या पदावर रुजू होऊन, तसा अनुपालन अहवाल शासनास सादर करावा.

३. तसेच, श्री.अंकर खंदारे, मुख्याधिकारी, कराड नगरपरिषद, जि.सातारा, श्री.महेश रोकडे, मुख्याधिकारी, वारामती नगरपरिषद, जि.पुणे, श्री.अविनाश गांगोडे, मुख्याधिकारी, नवापूर नगरपरिषद, जि.नंदुरबार व श्री.राहुल मर्देकर, मुख्याधिकारी, इस्लामपूर नगरपरिषद, जि.सांगली यांना कार्यरत पदावरून दि.२०.०३.२०२५ (म.नं.) पासून कार्यमुक्त करण्यात येत असून, त्यांच्या नियुक्तीचे आदेश स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्रियांका कुलकर्णी-छापवाले)
शासनाच्या उप सचिव

प्रति,

आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, यरव्ही, मुंबई.
सर्व संबंधित विभागीय आयुक्त तथा प्रादेशिक संचालक,
सर्व संबंधित जिल्हाधिकारी.
सर्व संबंधित महानगरपालिका आयुक्त तथा प्रशासक.
सर्व संबंधित नगरपरिषदा/ नगरपंचायतींचे प्रशासक/ मुख्याधिकारी.
सर्व संबंधित मुख्याधिकारी गट-ब/ सहायक आयुक्त, गट-ब

प्रतिलिपी,

मा.मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
मा.उप मुख्यमंत्री (नवि) महोदयांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
मा.राज्यमंत्री (नवि) महोदयांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
अपर मुख्य सचिव (नवि-१)/(नवि-२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
सर्व सह/ उप सचिव, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
राज्य अभियान संचालक, स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी), मुंबई.
निवडनस्ती (नवि-१४)

व्यवसाय कराचे राज्य शासनाकडून नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडे हस्तांतरण करण्यासाठी गुजरात राज्याने अवलंबिलेल्या प्रतिमानाचा/पद्धतीचा अभ्यास करण्यासाठी समिती स्थापन करणेबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक:- व्यकर-२०२५/प्र.क्र.११/कराधान-३.

५वा मजला, मुख्य इमारत, भादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक- २८ एप्रिल, २०२५.

प्रस्तावना :- व्यवसाय कर हा राज्य शासनासाठी महसूलाचा एक महत्वाचा स्रोत असून विविध व्यवसाय, व्यापार, नोकरी आणि रोजगारांमध्ये गुंतलेल्या व्यक्तींकडून तो वसूल केला जातो. व्यवसाय कराचे प्रशासन आणि संकलन वस्तू आणि सेवा कर विभागामार्फत केले जाते.

तथापि, राज्यातील वाढते नागरिकीकरण आणि त्यायोगे नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या जबाबदाऱ्या वाढत आहेत. वाढत्या जबाबदाऱ्या पार पाडण्यासाठी नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या मर्यादित महसूल स्रोतांमध्ये वाढ होणे आवश्यक आहे. त्यांना अतिरिक्त महसूल स्रोतांसह सक्षम केल्यास त्यांची आर्थिक स्थिरता वाढेल. नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना व्यवसाय कर मिळाल्यास त्यांच्या उत्पन्नात वाढ होऊन स्थानिक विकास कामांना अधिक निधी मिळेल. यामुळे स्थानिक प्रशासन अधिक सक्षम होईल. नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांचा स्थानिक पातळीवर व्यावसायिक आणि व्यवसायांशी थेट संबंध असल्याने कर संकलन अधिक प्रभाविपणे करता येईल. यानुषंगाने चौथ्या व पाचव्या राज्य वित्त आयोगाने देखील व्यवसाय कराचे स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडे हस्तांतर करण्याची शिफारस केलेली आहे. वस्तूतः काही राज्ये, जसे तामिळनाडू, गुजरात आणि केरळ यांनी व्यावसायिक कराचे संकलन नागरी स्थानिक संस्था आणि पंचायत राज संस्था या दोघांकडे हस्तांतरीत केलेले आहे.

नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांना आर्थिकदृष्ट्या अधिक सक्षम करावयाचे असल्यास व्यवसाय कराचे राज्य शासनाकडून नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडे हस्तांतरण करणे आवश्यक आहे. त्यामुळे या हस्तांतरणाबाबतचा सखोल अभ्यास करणे गरजेचे आहे. त्यासाठी ज्या राज्यांनी व्यवसाय कराचे हस्तांतरण स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडे केलेले आहे, ते कशा प्रकारे केलेले आहे, कोणत्या पद्धतीचा अवलंब केलेला आहे व त्याचा काय परिणाम स्थानिक स्वराज्य संस्थांवर झालेला आहे, तसेच व्यावसायिकांना व्यवसाय कर भरण्यास स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी कसे सक्षम केलेले आहे, याचा सविस्तर अभ्यास करणे आवश्यक आहे. यानुषंगाने इतर राज्यांनी व्यवसाय कराचे हस्तांतरण राज्य शासनाकडून स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडे कसे केले, याचा अभ्यास करण्यासाठी समिती स्थापन

करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :- राज्यातील व्यवसाय कराचे राज्य शासनाकडून नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडे हस्तांतरण करण्यासाठी गुजरात राज्याने अवलंबिलेल्या प्रतिमानाचा /पद्धतीचा अभ्यास करण्याबाबत खालीलप्रमाणे समिती स्थापन करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	सदस्य	पदनाम
१	अपर आयुक्त, (मुख्यालय-५), राज्य कर विभाग.	अध्यक्ष
२	उप सचिव (कराधान), वित्त विभाग, मंत्रालय.	सदस्य
३	सह आयुक्त, (मुख्यालय-१), राज्य कर विभाग.	सदस्य
४	सह आयुक्त (व्यवसाय कर), राज्यकर विभाग.	सदस्य
५	उप आयुक्त, , (मुख्यालय-१), राज्य कर विभाग.	सदस्य
६	उप आयुक्त (व्यवसाय कर), राज्यकर विभाग.	सदस्य

२. समितीची कार्यक्षेत्र :-

- व्यवसाय कराचे राज्य शासनाकडून नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडे हस्तांतरण करताना गुजरात राज्याने स्विकारलेल्या कायदेशीर चौकटीचे (Legal Framework) व त्यानुषंगाने हस्तांतरण सुलभ करण्यासाठी सध्या अस्तित्वात असलेल्या व्यवसाय कर कायद्यात केलेल्या सुधारणांचे परिक्षण करणे.
- व्यावसायिकांना नोंदणी व व्यवसाय कर भरणा करण्यास सक्षम करण्यासाठी नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी लागू केलेल्या तांत्रिक बाबींचे (IT Systems /Online Payment /App) परिक्षण करणे.
- व्यवसाय कराचे शासनाकडून नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडे संक्रमणासाठी (Transition) अवलंबिलेल्या पद्धतीचा अभ्यास करणे.
- व्यवसाय कराचे नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडे हस्तांतरणाशी संबंधित इतर कोणतीही संबंधित बाब.

३. सदर समिती गुजरात राज्याने व्यवसाय कराचे राज्य शासनाकडून नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडे हस्तांतरण करण्यासाठी अवलंबिलेल्या प्रतिमानाचा /पद्धतीचा अभ्यास करून आपला अहवाल शासनास वीस दिवसात सादर करेल.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०४२८१५३९०४७६०५ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने सांक्षारिकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

MANDAR
ASHOK KELKAR

Digitally signed by MANDAR ASHOK KELKAR
DN: cn=MANDAR ASHOK KELKAR, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, email=mandar.kelkar@maharashtra.gov.in, c=IN
Reason: I am the author of this document and I am approving it.
Date: 2025.04.28 15:39:39 +05'30'

(मंदार केळकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन,

प्रति,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा. राज्यमंत्री (वित्त) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. मा. विरोधी पक्षनेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद /विधानसभा, यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
७. सर्व सन्माननीय विधानपरिषद /विधानसभा सदस्य.
८. मा. मुख्य सचिव यांचे उप सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
९. मा. अपर मुख्य सचिव (वित्त) यांचे स्वीय सहायक, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१०. मा. सचिव (वित्तीय सुधारणा) यांचे स्वीय सहायक, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. मा. राज्यकर आयुक्त, वस्तु व सेवा कर विभाग, माझगाव, मुंबई.
१२. निवडनस्ती (काराधान-३).

दि. १५ एप्रिल, २०२५ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीचे प्रारूप इतिवृत्त

विषय - महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती आणि औद्योगिक नगरी (स्थावर मालमत्तेचे हस्तांतरण) (सुधारणा) नियम, २०२५

उपरोक्त विषयाबाबत दि. १५ एप्रिल, २०२५ रोजीच्या मंत्रिमंडळ बैठकीत चर्चा होऊन मंत्रिमंडळाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे:-

अ) महाराष्ट्र नगरपालिका (स्थावर मालमत्तेचे हस्तांतरण) नियम, १९८३, अधिसूचना दि. २५ मार्च २०११ व सुधारणा नियम २०१९ मध्ये सुधारणा करणे आवश्यक होते. याकरीता महाराष्ट्र नगरपालिका (स्थावर मालमत्तेचे हस्तांतरण) नियम, १९८३, शासन अधिसूचना दि. २५ मार्च, २०११ व शासन अधिसूचना दि. २० सप्टेंबर, २०१९ अधिकृत करून, महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती आणि औद्योगिक नगरी (स्थावर मालमत्तेचे हस्तांतरण) (सुधारणा) नियम, २०२५ यास मान्यता देण्यात आली.

आ) सुधारीत नियमानुसार नगरपरिषद, नगरपंचायत, औद्योगिक नगरी यांच्या मालमत्तांचे

I. निवासी, शैक्षणिक, धर्मादाय व सार्वजनिक प्रयोजनाकरीता महाराष्ट्र मुद्रांक (मालमत्तेचे वर्तमान बाजार मूल्य निर्धारित करणे) नियम १९९५ च्या तरतुदीनुसार प्रकाशित केलेल्या वर्तमान बाजारमूल्याच्या ०.५ टक्के पेक्षा कमी नाही;

II. व्यावसायिक व औद्योगिक प्रयोजनासाठी महाराष्ट्र मुद्रांक (मालमत्तेचे वर्तमान बाजार मूल्य निर्धारित करणे) नियम १९९५ च्या तरतुदीनुसार प्रकाशित केलेल्या वर्तमान बाजारमूल्याच्या ०.७ टक्के पेक्षा कमी नाही; असे भाडेपट्टा दर निश्चित करण्यात आले.

इ) सुधारीत महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (स्थावर मालमत्ता भाडेपट्ट्याद्वारे हस्तांतरण व भाडेपट्ट्याचे पुतनीकरण) नियम, २०२५ पूर्वप्रसिद्धीकरीता विधी व न्याय विभागाकडून तपासून प्राथमिक अधिसूचना शासन राजपत्रामध्ये प्रसिद्ध करण्यास मान्यता देण्यात आली.

ई) सदर अधिसूचनेच्या प्रसिद्धीनंतर पुढील १५ दिवसांच्या कालावधी पर्यंत हरकती व सूचना मागविण्यास व प्राप्त हरकती व सूचना तपासून सदर नियमांच्या मुलमूल रचनेत बदल होत नसल्यास त्याअनुषंगाने आवश्यक सुधारणा करून विभागाच्या स्तरावर अंतिम अधिसूचना प्रसिद्ध करण्यास मान्यता देण्यात आली.

फ) उक्त प्रस्तावाच्या अनुषंगाने मा. मंत्रिमंडळाच्या पुढील बैठकीमध्ये इतिवृत्त कायम होण्याची वाट न पाहता तातडीने आवश्यक कार्यवाही करण्यास मान्यता देण्यात आली.

(डॉ. के.एच. गोविंद राज.)

प्रधान सचिव,
नगर विकास विभाग

मा. मुख्य सचिव

दि. १५ एप्रिल, २०२५ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीचे प्रारूप इतिवृत्त

विषय: - महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ मध्ये सुधारणा करून नगरपरिषदा व नगरपंचायती क्षेत्रातील थकीत मालमत्ता कर वसूलीकरीता शास्ती अंशतः माफ करून कर वसूल करण्यासाठी प्रोत्साहनात्मक दृष्टीकोनातून अभय योजना लागू करण्याकरीता अधिनियमात तरतुद समाविष्ट करण्यास मान्यताबाबत.

उपरोक्त विषयाबाबत दि. १५ एप्रिल, २०२५ रोजीच्या मंत्रिमंडळ बैठकीत चर्चा होऊन मंत्रिमंडळाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे:-

१) महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५, मधील कलम १५० अ (१) च्या खालील सध्याच्या "परंतु" च्या आधी पुढीलप्रमाणे "परंतु" चा समावेश करण्यास मान्यता देण्यात आली.

(i) परंतु, नगर परिषदेस, राज्य सरकारच्या मान्यतेने, मालमत्ता कर भरण्यासाठी प्रामुख्याने जबाबदार असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीला किंवा व्यक्तीच्या वर्गाला शास्तीमध्ये सूट देता येईल.

(ii) "परंतु" या शब्दांच्या जागी "परंतु आणखी असे की," या शब्दाचा समावेश केला जाईल.

सदर सुधारणा इंग्रजीमध्ये खालीलप्रमाणे असेल:-

(i) "Provided that, the Municipal Council may, with the approval of the State Government, grant rebate in penalty to any person or class of persons primarily liable for payment of property taxes.";

(ii) In the existing proviso for the words "Provided that" the words "Provided further that" shall be substituted.

२) वरीलप्रमाणे अधिनियमात सुधारणा करण्याच्या प्रस्तावास मा.मंत्रिमंडळाची मान्यता मिळाल्यानंतर तातडीने कार्यवाही करण्याच्या अनुषंगाने अध्यादेश प्रख्यापित करण्यास मान्यता देण्यात आली. त्यादृष्टीने अध्यादेशाचा मसुदा विधि व न्याय विभागाकडून तपासून घेवून पुढील कार्यवाही करण्यास मान्यता देण्यात आली.

३) अधिनियमामध्ये उपरोक्त प्रमाणे सुधारणा झाल्यानंतर सदर तरतुदीच्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने नगरपरिषद क्षेत्रातील थकित मालमत्ता करावरील शास्ती माफ करून कर वसूल करण्यासाठी शासन निर्णयान्वये अभय योजना लागू करण्याकरीता आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीच्या शिफारस क्रमांक २ मधील खालील क्र. ४ येथील शिफारस वगळता इतर शिफारशी लागू करून त्याप्रमाणे कार्यपद्धती आणि अटी व शर्ती निश्चित करण्यास मान्यता देण्यात आली.

क्र. ४ येथील वगळण्यात आलेली शिफारस - महाराष्ट्र नगरपरिषदा नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम १९६५ चे कलम १२४ (२) अन्वये नगरपालिका क्षेत्रामध्ये सर्व मालमत्ता करांच्या करपात्र मुल्यांमध्ये मागील ५ वर्षात सुधारणा न करणारी नगरपरिषद/नगरपंचायत या कलमान्वये देण्यात येणाऱ्या शास्तीची माफी करण्याचा प्रस्ताव पाठविण्यास पात्र असणार नाही.

४) उक्त प्रस्तावाच्या अनुषंगाने मा. मंत्रिमंडळाच्या पुढील बैठकीमध्ये इतिवृत्त कायम होण्याची वाट न पाहता तातडीने अध्यादेश प्रख्यापित करण्याकरीता विभागास आवश्यक कार्यवाही करण्यासाठी मान्यता देण्यात आली.

(डॉ.के.एच.गोविंद राज)

प्रधान सचिव,

नगर विकास विभाग

मा. मुख्य सचिव